

FÜGGETLEN HAJDUSÁG.

A HAJDUVÁRMEGYEI FÜGGETLENSÉGI és 48-as PÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Előfizetési árak:
egész évre 8 kor., félévre 4 kor., negyedévre 2 kor.
Egyes szám ára 16 fillér.
Hirdetések egyezség szerint közöltnék.
Nyilvántartás soronként 30 fill.

Főszerkesztő: Dr. JUSTH JÁNOS.

Felelős szerkesztő és laptulajdonos:
BOR JÁNOS.

Megjelenik hetenként egyszer szombaton este.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Füg. és 48-as Kossuth-kör, hova a lap szellemi és anyagi részét illető megkeresések küldendők.
Kéziratok vissza nem adatnak.

Parcellázás, telepítés, kishérlet!?

Az újabb népboldogító óra jelszavai ezek. Annak az órának, amely csak jelszavakból él s hangzatos frázisokkal akar mindenáron segíteni a pusztuló magyarságon s annak legtermékenyebb osztályán a kishirtokosokon. Mintha malasztokból meg lehetne élni! Szó sincs róla, az akarat helyes s az adott módzatok is megfelelőek volnának, csak az a baj, hogy nem volt és ma sincs sehol helyesen keresztülvezetve.

Az egész országon végigvonul e szó „parcellázunk! S ma itt, holnap ott olvashatunk egy-egy parcellázási skandalumról, egyik helyen uzsorára van alapítva, másik helyen bankok vagy megbizhatatlan elemek kerítik a kezükbe az egész műveletet s háromszor is lehúzzák a burt a földéhes magyarról, aki karmaik közé kerül.

„Telepítsünk“! az is egy program, amelylyel képviselőjelöltek, szociológusok, agráriusok szeretik hitegetni a hiszékeny publikomot, mondván, hogy csak telepítéssel lesz boldog a magyar. Hát telepítsünk! Mi is azt mondjuk. De nem úgy,

mint amiként eddig telepítettünk, hogy, alig boldogul egy telephely is szép Magyarországon.

Csináljunk kishérleteket! Ez megint a „Magyar Gazdaszövetség“ egyik jelszava, a nagybirtokosoké, amelyeknek ügyeszei ezen a műveleten szeretnék rendbehozni egy-egy latifundium zilált anyagi viszonyait és kiuzsorázott földjét.

Igy fest Magyarországon az a híres nagy agrárius, politika.

A parcellázásoknál uzsora, a telepítésekénél fajvesztettség, a kis bérleteknél ügyési manipuláció, szóval dühöng a jólét, a boldogítás.

Csak hogy mindezekről nem lesz boldog a magyar kishirtokosság. Mert elvégre ő is tud már gondolkozni s belátja, hogy nem ott kezdődik az ő boldogulása, ahol a nagybirtok érdeke.

Ő igenis földet akar, amelyet tisztességesen megfizet, megmunkál, de élni is akar abból, nem pedig mindenét ráköltve a vételárra, szerződésre, átírásra, berendezésre, földönfutóvá lenni.

Az a parcellázás igenis jó dolog: állja a kishirtokosság, de amikor — mint legutóbb is olvashattuk — egy gróf Csonkics holdját 740 mond hétszáznegyven

forintjával parcellázza, nem bolond, hogy olyan beszerzési kiadással kezdje, amelyet abból a földből soha ki nem hozhat.

Egy-egy jól megválasztott és benépesített telephely áldás lehetne a magyarságra. Sok kishirtokos családnak nyújthatna megélhetést, előmozdítaná vagyonsodását, erős védő bástyája lehetne a nemzetiségek által szorongatott végváraknak — ha létérdekei azon a telepen biztosítva lennének; olyképen azonban, amiként a mai telephelyeket berendezve látjuk, képtelenség azok szaporodását még feltenni is.

Megválasztása a telephelyeknek s a letelepítendő kishirtokosok megélhetéséhez a létfeltételeket biztosítani, ezt kell szem előtt tartanunk a jövő telephelyeinél.

Ami a kis- és örök bérleteket illeti, az idea mint ilyen megállhat. Állandósítani, mindenütti bevezetni azonban nem szabad, mert nagyon sok helyen még a legelemibb előfeltétele, a humanus bérleti szerződés is ki van zárva. Uradalmi ügyeszek kezeiben az a kishirtokos bérbevevő olyan örök bérletet köthet, hogy attól koldul egész életében.

Lesz még alkalmunk arra, hogy úgy a parcellázás, mint a telepítés s a kis-

TÁRCZA.

Egy leány jár . . .

Egy leány jár az akácok között
Szótlán, némán, kedvesen . .

A virágok hullnak a fákról
Mint a levél, lassan, csendesen:

Szedegeti a virágokat
És letépi róla a szirmokat,
„Szeretsz, nem szeretsz“ szedi sorba . .
S felidézi a kedves álmokat.

— — — — —

Távol nézem én mindezeket
Az a kislány nem vesz észre . .
Azt szeretném én csak tudni
Én jutok-e az eszébe?

Fekete Béla.

Rózsák.

Rózsák nyíltak akkor is a kertben
Midőn téged megszerettelek;
Rózsákat tüztél most is kebledre
Jelülül nagy szeretetünknek.

Ha majd egyszer eltemettek engem,
A síromon rózsák nyiljanak . . .
E virágok oly kedvesek nekem,
Megédesítik álmimat.

Fekete Béla.

Temetés.

A toronyban a harangok zugnak.
Meghalt egy legény temetik.
Az emberek fekete gyászruhában
Kikisérik a temetőig.

Mondja a pap „jó keresztyén volt,
Mert türt, remélt, szenvedett“.

„Jó fiu volt, mert volt jó szive“
Mondják az emberek.

Csak egy kis lány áll szótlán, némán,
Arczán le könny se pereg.

Némán felsóhajtva mondja:

„Egy vétke volt, hogy engem szeretett.“
Fekete Béla.

Az északi herczeg.

Irtá: Pakots József.

I.

Ott született a külvárosi utczában,
bent, hátul az udvarban. Az udvar köveze volt, de rosszul. A gránittörmelékek kiálltak a földből és széles szegleteikkel súlyosan megsebeztek a mezitelen lábát. Csupa seb volt az egész gyerek. Különben Péternek hívták, Csontos Péternek. Az apa neve aligha volt az, senki sem is-

SÉRVBEN SZENVEDŐK figyelmébe ajánljuk **Schön Sándor** keztyű-, kötszer- és orvosi műszer tártát Debreczen, Piacz-utca 12. sz. Stenczinger ház, ahol a legjobb SÉRVKÖTŐK, HASKÖTŐK, gummy görccs érharisnyák, HÁTEGYENESÍTŐK kaphatók, esetleg mérték szerint készíttetnek. E szakba vágó javítások legponyosabban eszközöltetnek Valódi FRANCZIA és AMERIKAI GUMMIKÖZÖNLEGGESSÉGEK.

KOBRAK CZIPÓ ujdonságok kizárólagos különlegességek raktára

Debreczenben, Piacz-utca 42. Szana Lajosnál.

Iskola czipók a legjobb minőségben.

Telefon 654.

bérletekről e lapok hasábjain kifejtessük a követendő, helyes s a kisbirtokosok érdekeit szem előtt tartó eljárásokat s most csak annyit, hogy több belátást és több gyakorlati érzéket e műveletek végrehajtásánál!

Politikai hetiszemle.

Egyik napilap szenzációs ieleplezést hozott a napokban arról az aknamunkáról, amelyet Kristóffyék a koalíció ellen kifejtettek. Felhívást intéztek az ország népéhez, hogy a választásokkor olvassák a koalíciós népbolondítók fejére bűnlajstromokat és ne mandátumot, hanem rugást adjanak nekik. Az urat az urak válasszák meg — mondja tovább a közvetlen hangon megfogalmazott proklamáció. Az uri osztály érdeke, hogy ennek az országnak minden terhe a nép vállait nyomja. A manifesztum ezeken kívül még azt is elárulja, hogy az ősszel lesznek a választások, amelyre sietve szervezkedjék a magyar földműves nép.

Ez az ocsmány szennyirat csakugyan a Kristóffyék kezére vall. Hogy a mostani pártok gyűlölt uralmát aláassa, osztályharczra izgat és a parasztot akarja szembeállítani az urakkal. A paraszt — hirdeti — ne segítse az urat, mert az mindig az ő érdekei ellen dolgozik. Talán felesleges is bővebben foglalkozni ezzel az

írással. Hiszen nem kell arra külön rámutatni, hogy az országnak nincs és nem volt egyetlen pártja sem, amely annyira össze lett volna forrva a néppel, amely annyira bele lenne gyökeredzve a nép érzésvilágába, szeretetébe, amely annyira istápoita volna mindig a nép érdekeit, mint épen a függetlenségi és negyvennyolczas párt. A függetlenségi pártot minden tradíciója a néphez köti. Mindig a liberális-must. a nép érdekeinek felkarolását, panaszaik meghallgatását hirdette és egész multiában mindig a népre támaszkodott. Emlékezzünk csak vissza, a szabadelvű párt többségét a mágnások, nagybirtokosok és a periferiáról bekerült emberek adták mindig, míg velük szemben a függetlenségi párt tagjait az ország földműves népe küldte a törvényhozás termébe. A függetlenségi pártot a szabadelvűekkel volt harczában is épen ez vitte diadalra, hogy a függetlenségi párt a nemzet igazi akaratát tolmácsolta, védelmezte és amikor kenyértörésre került a dolog, fényesen be is igazolódott ez, mert a választók a függetlenségi pártnak adtak óriási többséget.

Ezt a pártot akarja most Kristóffy tönkre tenni a népre apellálva, ezt a pártot szeretné megsemmisíteni a nép szavával? Rövidlátó, oktalan számítás, amelyre Kristóffy ur nem azt a választ fogja nyerni, amelyet szeretne. A darabontok machinációinak nem ült fel az ország akkor sem, amikor a hatalom minden eszközével akarták az ellenállókat letörni és az ígéretek pazar tömegével próbálták a

gyengéket táborukba csalogatni. A darabontok nem kaptak egyetlen valamire való embert, aki szolgálatukba állott volna. Csufos kudarcz volt minden erőlködésük vége és szégyenszemre kellett elkullogniok, hogy helyet adjanak a nemzet igazi vezetőinek. Micsoda jogon merik remélni, hogy most eltántoritják a népet a nemzet vezetőitől, akik rövid kormányzásuk alatt számtalan bizonyítékot tettek arról, hogy őszinte igaz barátai és képviselői a népnek, a nemzet akaratának.

Még élénken él emlékezetünkben Szerényi államtitkárnak Brassóban mondott programbeszéde, amely részletes képét adta a kormány egész tevékenységének és a számok, tények megdöntetlen igazságával bizonyította, hogy ez a kormány munkásabb volt valamennyi elődjénél és többet tett a nép érdekében három év alatt, mint azelőtt tettek harmincz esztendő alatt. Ennek a kormánynak nagy, elévülhetetlen érdemeit Kristóffyék semmiféle alattomos támadással nem fogják elvitatni. Igazán kár az erőlködésért, sokkal jobban tennék, ha hiu, czéltalan kísérletezések helyett most már végleg vissza vonulnának a feledés jótékony homályába és nagy hangú agitációs kiruccanások helyett vezekelnék bűneiket amiket a nemzet ellen elkövettek.

A hazug, szemérmetlen manifesztációnak mégis van egy tanulsága. Ez a tanulság pedig az, hogy ami ellenségeink a sötétben serényen dolgoznak ellenünk. Darabontok, nemzetiségiek, nemzetközi szociálisták s némely szabadelvűek kísér-

merte, ő sem, hanem a fiu nagycsontú gyerek volt s rá ragadt a Csontos név. Így támadt egy új nemzetség.

Szlávtípusú, erősen szőke, kékszemű gyerek volt.

Hogy nőtt fel, ki tartotta volna azt számon? Mint egy kis vakarcs, úgy lapult meg a külvárosi szűk, nyirkos kis udvarban, néha kiszökött a közeli népligetbe s ha nyár volt, a fübe bujva átálmodta a nappalokat és éjszakákat.

A ligetben kis, szurtos lányokkal találkozott, akik édesvizet árultak. Egyiket egyszer hábvágta, behempergette a fübe s ettől fogva megindultak a nagy forró szerelmek.

II.

Valahonnan a Dunántulról egy asszony jött be a városba. A Ferencvárosi pályaudvaron érkezett és gyalogszerrel nekivágott a városnak. Este volt. Csontos

Péter éppen a vásártér egyik poros bokra alatt bujt meg, hogy ott átaludja az éjszakát, mert az időtájt elcsapta magától az otthonát, mikor arra ment el az asszony. A hold éppen akkor egy kissé kibámult valami fehér felhő mögül, mely így szinte ablakfüggönynek tetszett és Csontos Péter szeme megakadt az asszonyon. Puha járásu, egészséges pihegésű vidéki asszony volt, a csipői szélesek, ringatózók. Csontos Péternek valami eszébe jutott, mint a macska ugrott ki a bokor alól és megtámadta az asszonyt. A jámbor vidéki asszony nagyon megijedt, a szava is elállt, de a hold rásütött a Csontos Péter arcára és az asszony már nem félt. Sőt mosolyogni kezdett, kissé kacéran, talán szemérmesen is, mert a Csontos Péter arcza beszélt. A Dunántul egy asszonya pedig ezen a napon nagyon hűtlen volt az urához.

III.

Csontos Péter a vonaton utazott. Első osztályu fülkében, mert a ruhája is urias volt, mintha valami történt volna vele: A Ferencvárosi születésből csak az elszántság vonása maradt meg az arcán. Egyébként angol urnak látszott, nyirott bajusszal, merev, blazirt arcczal, és puha angol gyapjuruhában.

A változás tehát csakugyan lényeges volt, a neve is másképen hangzott már, ha leírták, körülbelül ilyenformán: Chontos.

Chontos Péter talán önmagának bevallotta volna, hogy e fontos változásokat az asszonyoknak köszönhetette. Elsősorban ama édesvizet áruló kis szurtos lányoknak a népligetben, akiket egyszer, hajdan hátra vágott és a fübe hempergetett s akiknek aztán elszedegette az édesvizért járó krajczárjait, azután ama bizonyos dunántuli asszonynak, meg a többinek,

Frank Testvérek

ujjonnan berendezett kalap és női divát különlegességek üzletében, kalapok, férfi fehérneműek, nyakkendők, utazó bőröndök legszebb választékban.

Debreczen, Piacz-utca 50. Vármegyeház mellett.

FEKETE

MEGNAGYOBBITOTT KALAP ÉS
URI DIVAT ÁRUHÁZÁBAN KALA-
POK NYAKKENDŐK, FÉRFI INGEK,
UTAZÓ BÖRÖNDÖK,
LEGNAGYOBB VÁLASZTÉKBAN
DEBRECZEN. TELEFON 707.

tenek titokban és igyekeznek hangulatot támasztani a nemzet vezérei ellen. Látjuk most az orvos kongresszus alkalmából is, hogy minő lázas munka folyik ellenünk. Erre pedig a felelet a visszont szervezkedés. Tömörülni, szervezkedni kell nekünk is, hogy végleg letörjük ezt a bandát, amely galád népbolonditással, ocsmány hazudozással akar ellenségeket nevelni velünk szemben itt, az ország határain belül és künn, a művelt külföldön.

Álhirlapírók.

Mégis csak nagyhatalom vagyunk mi, mikor olvassuk, hogy Clemanceou egy bottal ott hagyta miniszterelnöki székét s elmegy vissza ujságírónak, ez jól esik mindazoknak, akik hirlapírói tollal keresik kenyerüket, de mikor Zivatar Jakab kiadja magát Abbáziában chefredakteurnak, journalistnak, mitarbeiternek, — ez olyanféle érzés, mint mikor valaki a tyukszemünkre, a fájásra tapos. Pedig Abbáziában ez idő szerint huszonhárom ilyen sötét chefredakteur nyaral. Huszonhárom ur vallotta a bejelentő lapján, hogy ő a közvélemény munkása és kenyeré hirlapírás. Miért? Elsősorban is a zene, a gyógydíj elengedése, ingyen fürdő és hasonló apró kedvezmények miatt, másodsorban bizonytalanság, a lakás és élelmezés olcsóbbá tétele érdekében történtek bizalmas tárgyalások. De ki az ördög törődik ezekkel az apró panamákkal, ha csak ez járna a nyomukban?

akiket mind azzal hódított meg, hogy úgy ajánlotta fel nekik szerelmét, mint egy kocsis. Ez asszonyok nem voltak hálátlanok és Chontos Péter első osztályon utazott Budapest felé, amikor vonata egy bucsujáró hely állomása előtt megállt. Bucsunap volt s a Chontos Péter fülkéjébe egy gyönyörű égő, fekete szemű fiatal nő szállott be.

Chontos Péter mosolygott vakmerően, és szemtelenül a monokliját a szemébe vágta. Az asszony kezében kis bőrtáska volt, amelyen ezüstveretű kilenczágú korona ragyogott. Chontos Péter vakmerően kérdezte:

Méltóságos asszony! . . .

— Uram, ön ismer engem? — riadt meg a nő.

— Igen. A méltóságos asszony ezen a bucsuhelyen járt.

— Nos? . . .

A méltóságos asszony a saját gyöngye és habfehér térdein felkuszott a kegyhelyig, hogy az égi kegyelem meghallgassa egy kívánságát. Én tudom, hogy mit . . .

Hanem a nyomukban jár más is. Ezek a Zivatar Jakabok és Homály Andorok e mellett még rettenetes mód zajosak és hangosak. A Stand velük és tapintatlanságaikkal van tele. És mindezeket elkövetik nem tiszta polgári foglalkozási águk, a kereskedelmi utazók rovására, hanem a hirlapírókéra, akik közül az ál- és reververhirlapírók amúgy is felette kevésbitették a tekintélyt.

És itt kezdődik az a komoly föladat, hogy a sajtó e visszasságot el ne hallgassa. Valamely hirlapi testület elé kell vinni a lehetetlen dolgot. A nagyobb fürdőhelyek látogató lapjaiból meg lehet állapítani, hogy mindenütt megtermett, sőt dudvaszerűen tenyész az — álhirlapíró, és meg lehet állapítani azt is, hogy a hivatasos hirlapíró, ha betegsége fürdőre kényszeríti, kénytelen elhallgatni a foglalkozását, — az álhirlapírók miatt; akik itt-ott, vagy egy emberöltőre kompromitálták a hirlapírói tollat.

Nem egészen kari érdek, hogy a hirlapírás lerázza ezeket a kullancsokat. Micsoda erő, erkölcsi erő az, melynek munkáskontingenseit úgy ismerik, hogy kisebb nagyobb szédelgők? Lehetetlen, hogy a hirlapírói toll erkölcsi téren nemes kötelességeit segítse, ha minden ember előtt egy-két figura már előre kompromitált minden sajtóvéleményt. Garai Manók mellett a manócskákat is észre kell vennünk, akik gombamódra elszaporodtak. Fiumében két évig rettegte tollát az

Az égőszemű hölgy tiltakozva emelte fel kezét:

— Ne, ne . . .

— A méltóságos asszony boldogtalan, mert nincs gyermeke és azért könnyörgött, hogy legyen.

A szép asszony haragosan ugrott fel, de Chontos Péter olyan különösen mosolygott, hogy egyszerre elnevette magát.

— Ön furcsa ember, Uram! Kicsoda ön?

Ekkor történt először, hogy Chontos Péter a neve elé egy prédikátumot is mondott hirtelen, valamit, ami éppen eszébe jutott ilyenformán:

— Hátudvari Chontos Péter.

— Kamarás?

— Igen.

Az asszony megvolt elégedve, még kezét is nyújtott Chontos Péternek, aki hamarosan tisztába jött azzal, hogy a kilenczágú koronás nő nagy uradalmak urnője, grófnő, férjétől különválva élt, aminek oka a gyermektelenség s mikor uta-

ottani társasélet egy olasz banditának, akit hét éve köröztek, és azon a napon, mikor elfogták a hanyatló erkölcsökről irt. Az illető Velenczében többszörös sikkasztó volt. Mig Fiumében garázdálkodott, volt ott nemzetiségi kérdés, közéleti izgalom. És az erkölcsiség ostorát az a hirhedt férfit suhogtatta.

Aki ok nélkül ami nem is értékes titulusunkat bitorolja, az már gyanus. Miért teszi? Az álhapíró jól tudja értékesíteni a címét. Neki nincs tolla, melyet szentnek tartana, neki csak jogcime van, mely apró, meg nagyobb manóskodásra vezet. Kétségkívül a közönség is hibás abban, hogy azonnal rendőrt nem szalad, midőn Manó a korbácsával pénzt zsarolni akar, de mi is ujságírók hibásak vagyunk abban, hogy testületileg nem szervezkedünk s a veszedelmes zsarolókat és apró kellemetlen kullancsokat le nem rázzuk.

A nyári chefredakteurok, mitarbeiterek és journalis-tak csak apró kullancsok. De nagyon a testünkbe kapaszkodnak és nagyon kellemetlenek. Ha sokat okoskodnak, kihuzzuk őket és megfürösztjük őket a dicsőség vizében. Vagy képlet nélkül: összeállítjuk a nyári szédelgők névsorát. Ez is alkalmas önvédelem volna a kullancsok ellen.

H I R E K.

— Kovács Gyula. alispán hivatalos működését aug. 19-én újból megkezdte

zásuk véget ért, már annyi mindent tudott, hogy joggal mondhatta az asszonynak:

— Grófnő, biztosíthatom, hogy nem hiába tette meg a borzasztó utat gyöngye térdein.

IV.

A Lidón, a tenger habjaiban, monokliját szemébe vágva, fekete uszórúhájában Chontos Péter megismerkedett egy olasz hercegnővel. A hercegnő, egy hét mulva Chontost meghívta kastélyába és két hét mulva Chontos Péter tegezte az egész olasz arisztokráciát s mikor ősszel eljárt a hercegnőt Monte-Carlóba, hogy segítőtársa legyen a roulette-asztalnál, a monackói herceg meghívta a jachtjára és szláv típusa, hideg szökesége miatt mindenki így szállította már:

— Az északi herceg.

Chontos Péternek ez volt a virágkora. Osztendében már egy kissé fáradtnak érezte magát s az olasz hercegnőt egy oroszral cserélte fel. A csere nem volt nagyon izgalmas, mert szükségesnek tar-

— **Dr. Justh János** orsz. gyűlési képviselő egy hónapon át Ótátrafüreden nyaralt, innen a jövő hét folyamán a velencei Lidóra megy, honnan október hóban fog hazajönni, amikor szívesen fogadja ügyes-bajos választóit budapesti (József utca 25) lakásán.

— **Pénztáros István** főjegyző egészsége helyreállítása végett egy heti szabadságon volt.

— **Kinevezés.** A hivatalos lap csütörtöki száma közli, hogy az igazságügyminiszter dr. Horváth Arthur kir. törvényszéki orvost a debreczeni kir. törvényszéki fogházhoz fogházorvossá nevezte ki.

— **A ref. templomban** holnap délelőtt Demjén Ferencz lelkész predikál.

— **Hajduszoboszló r. t. város képviselőtestülete** a városháza nagytermében f. évi augusztus hó 22-én vasárnap d. e. fél 11 órakor Kovács Gyula alispán ur elnöklete alatt tartandó időközi tisztújító közgyűlést, és ennek befejezése után G. Tóth János polgármester elnöklete alatt rendkívüli közgyűlést tart. Tárgy: a tisztújító közgyűlésnél: A megüresedett városi állatorvosi állásnak választás utján betöltése. A rendkívüli közgyűlésnél: A p.-angyalházi arányosítási perben a város részéről leendő állásfoglalás. Alispán ur rendelete Tar István illetőségi ügyében. Kir. tanfelügyelő ur leirata az állami elemi népiskolába 6 gondnoksági tag megválasztása tárgyában. Előlegkérvények.

— **A kecskeméti orsz. dalárversenyen** dalegyletünk képviseletében megjelent Bélték Lajos alelnök, Tóth Lajos karnagy és Padrah Sándor kir. közjegyző, vál. tag csütörtökön hazaértek. Kecskemét város közönsége igazi magyar vendégszeretettel fogadta sok ezernyi vendégét s így a dalárok a legkellemesebb emlékekkel tértek haza mindenfelé.

— **A hajduság ünnepe.** Hajduböszörmény városa szeptember 13-án ünnepli meg a Bocskay István által 1605-ben Nagykállóba telepített hajduknak Hajdu-

totta, hogy idegeinek frissítése miatt belemerüljön egy kicsit a játékba: az orosz nőt követte egy német, ez volt a dekadencia kezdete és egy napon azon vette észre magát Chontos Péter, hogy nincs mellette asszony.

V.

A népligetben ébredt fel Chontos Péter egy ködös reggel. Kora tavasz volt, rigó füttyült a fán, a bokrok bontogatták rügyeiket és Chontos Péter rongyos volt. Egy édesvizet áruló leány ment arra, Chontos Péter a régi minta szerint hátra akarta vágni és behempergetni a fübe, de nem tudta. Ha sikerül, övé a leány szerelme és akkor még nem veszett el de, rosszul csinálta. A leány ráütött és ellökte:

— Ne te ne, vén majom!

Chontos Péternek vége volt. A szerelemből már mások éltek és az északi herceg a fübe bujva álmotdta át ezután az éjszakákat . . .

böszörménybe való költöztetését. A kállói hajduk ugyanis akkor folytonos viszályban éltek a nagykállói várban volt német katonai őrséggel. Emiatt Mátyás főherceg és Báthory Gábor közt megegyezés jött létre, hogy a kállói hajduk áttelepíttessenek Nádudvarra, királyi részről meg Csegét kapták. Amde mikor II. Mátyás megkoronáztatott, a dologból nem lett semmi. Báthory megunván a sok torzsalkodást, maga intézkedett és 1609. szeptember 13-án Böszörmény várost és Pród pusztát adta a kállói hajduknak. A cserére a hajduknak 100,000 magyar forintot kellett ráfizetni, amit ezek szívesen meg is tettek s így Bocskay hajdúi Kállóból mindnyájan Böszörménybe költöztek. Ez esemény 300-ik évfordulóját készül most megünnepelni Hajduböszörmény városa, mely legutóbb tartott közgyűlésén foglalkozott az ünnepély módozataival.

— **Hamis ötkoronás.** A múlt héten Papp Sándorné hajduszoboszlói lakos pénzét adott fel a postahivatalnál. Pénze között egy hamis ötkoronás is volt. Sriss postamester azonnal felismerte és visszatartotta a hamisítványt, egyszersmind jelentést tett arról a hajduszoboszlói rendőrségnek, amely megindította a nyomozást.

— **A nagy mulatozásnak elzárás a vége.** Szatmári János és Barbócz Gyula fiatal földművesek S. Tóth Jánosné Barbócz Lidia hajduszoboszlói II-ik tized 202 házszám alatti lakostól 40 korona készpénzt elloptak s azt Debreczenben, Kabán, s Hajduszoboszlón elmulatták. A rendőrkapitányság a megejtett nyomozat folyamán a lopást kiderítette, s a mulatozókat elfogta, akiket beigazolódott, hogy minden nagyszabásu mulatságnak meg kell adni az árát.

— **A helybeli tanuló ifjuság** aug. 14-én tánczczal egybekötött műkedvelő előadást tartott. A szereplők általában elismerésre méltóan oldották meg nehéz feladatukat. Bár az előadáson igen sokan jelentek meg, az anyagi siker nem volt kielégítő. A táncmulatság kitűnően sikerült. Volt jó kedv egész reggelig. Felülfizettek: Barbócz Zsigmond 5, dr. Gaál Mihály 10, Dr. Hamvai Kovács Bálint 3, Kürti Pál 2, Sággy Ferencz 5 koronát, x, y 50, x y, 10 fillért, mit ezuttal is köszönettel nyugtáz a rendezőség.

— **A hajduszoboszlói állatorvosi állásra** egyetlen pályázó jelentkezett, érkeserői Balogh Sándor okleveles gazda és állatorvos Nagyszalontáról. Noha a Balogh képesítése elsőrendű, mindamelllett a pályázat eredménye nem kielégítő, a minek oka a csekély fizetésben keresendő. Halottunk neves embereket emlegetni, a kik mikor tisztába jöttek a várható jövedelemmel, be sem adták pályázati kérelmüket. A dolgon csak úgy lehet segíteni, ha a fizetést kellő színvonalra emeli a városi képviselőtestület, meri állandó, szakképzett egyént nem lehet kapni ily nyomoruságos (600 kor.) készpénz fizetésre. Azért ha a közönség az állategészségügyet fontos do-

ognak tartja és ha képesnek érzi magát egyszer már a huzavona, egyenetlenkedés, terv nélküli rombolás teréről a cselekvés terére lépni, úgy az állatorvosi fizetést mielőbb rendezi.

— **A debreceni kereskedelmi társulat,** mint ez lapunk hirdetési rovatában olvasható, dicséretes jelét adta újabban is annak, hogy feladatának teljesen a magaslatán áll. Ez év szeptember elsejétől ugyanis felállítja a női felsőkereskedelmi iskolát, mely az egész alföldön az egyetlen ilyen tanintézet lesz. Mi sem természetesebb, hogy ez intézet rövid idő alatt népszerűvé és keresetté lesz, mivel a liu felső kereskedelmivel minden tekintetben egyenlő képesítést fog nyújtani. Melegen ajánljuk a szülők figyelmébe.

— **Andrássy emlék a Tiszapartján.** Előkelő ünneplő sereg gyűl össze pár hét múlva a kedves ősi magyar faluban, Tiszadobon. A tiszai ármentesítő társulat nagynevű első elnökének, néhai Andrássy Gyula grófnak érdemeit örökíti meg s dicsőíti ezen a hangulatos tiszaparti ünnepélyen. Ez alkalommal méltó ünnepség keretében leleplezik a tiszadobi átmetzésnél a Tiszapartján felállított Andrássy Gyula emléket. Az ünnepélyen képviseltetni fogja magát Szabolcsvármegye törvényhatósága és Nyiregyháza városa, valamint Hajdúvármegye és Debreczen város is.

— **Erőszakos legények.** Fazekas Ambrus, Hári Gyula, Mészáros Lajos és Mészáros Sándor hajduszováti legények a héten valamelyik éjjel megszemjártak. Beakartak térni Horovitz Farkas korcsmájába, mely azonban már be volt zárva. A döngetésre Horovitz nem volt hajlandó korcsmát kinyitni. A kopottos társaság ekkor fogta magát, szépen átmászott a kerítésen s az udvaron erőszakkal akartak bemenni az ivóba. Horovitz magánlaksértés miatt feljelentette őket a debreczeni kir. ügyészségnél.

— **A József Kir. Herceg Szanatorium Egyesület** szives tudomására hozza igen tisztelt bizottságainak és tagjainak, hogy központi irodáját az eddigi helyiségéből (Budapest, IX. Lónyay utca 47 szám alól folyó év szeptember hó 1-én Budapest VII. Akácfa utca 30 szám alá helyezi át.

— **Emléktáblaleleplezés.** Lelkes ünnepség folyt le a napokban a kies Koritnicza fürdőn, több százfőnyi fürdővendég és a környék küldötteinek részvétele mellett. A fürdő vezetősége hálájának és kegyeletének jeléül a fürdő egykori bérlője, Sztanek Albertnek emléket emléktáblán örökítette meg és egyik legszebb erdei sétautját nevére keresztelte. Sztanek Albert minden vagyonát feláldozta a gyógyhely fejlesztésére és felvirágoztatására s míg nagy önzetlenséggel vetette meg a szenvedő emberiség jólétének és kényelmének alapját, — maga szegényen, elhagyatva halt meg Rózsahegyben, egy szegényes szobában. — Az ünnepély zenés-misével kezdődött, melyet a gyógyfürdő kápolnájában Mischata István oszadai plé,

bános celebrált. Azután a diszes közönség az eméktáblához vonult, ahol Dr. Ormay József kir. tanácsos, főorvos lelkes beszéddel méltatta Sztanek Albert érdemeit. Az éljenzéssel fogadott pompás beszéd után a közönség a Himnusz éneklése között oszlott szét. Koritnicza fürdő kitűnő hatása gyógyvizét pompás fürdője révén rövid idő alatt egyike lesz az ország legkeresettebb gyógy és üdülőhelyeinek. A fürdő vezetősége évről-évre fokozottabban buzgalommal munkálkodik azon, hogy a közönség, kellő szórakozás mellett megtalálja nyugalmát, kényelmét és gyógyulását Istennek ebben a gyönyörű szép paradicsomkertjében. A szerkesztőség,

— **Iparügy.** Lóvy Sámuel a divatáru kereskedéséről, Árva Ferencz a szabóiparról, Weinberger L. Farkas a kézműipar gyakorlásáról lemondásukat bejelentették, egyszersmind Rácz Károly a cipésziparra, Weisz Éliás pedig a vegyes kereskedésre iparigazolványt kéri e héten az iparhatóságtól.

— **Olcsóbb lett a kamat!** A Budapesti Takarékpénztárak képviselősege Debreczenben Csapó u. 12 sz. a. értesíti a n. é. közönséget, hogy hármikor vissza fizethető tőke törlesztéses pénzkölcsönöket 5¹/₁₀% mellett folyósíthat. Kölcsön ügyek felvételére Végh János földbirtokos gazdának adatott megbízás. Értekezhetni egész nap Csapó u. 12.

— **Szülők figyelmébe!** Felvidéki magyar városban református vallásu, 12—18 éves ifjakat iparos tanoncokul, vagy gyári alkalmazottakul Hajdúvármegye egész területéről teljesen díjtalanul, egyszerű levélbeli megkeresésre, (keresztlevél és isk. bizonyítvány melléklésével) vagy előttem leendő megjelenés után megfelelő iparosoknál, vagy gyárakban elhelyezek. Szülők felvilágosítás végett forduljanak hozzám. Hajdúszoboszló, 1909. jul. 31. Bor János igazgató-tanító, szerkesztő.

— **Kerekes Gyula épület és butorasztalos lakik** I tized 312 szám alatt a nagygőzmalom közvetlen bejáratánál. Készbutor izléses kiállításban, többféle kivitelben, nagy választékban kapható.

— A „**Gazdasági Bank Hajdúszoboszlón Részvénytársaság**“ értesíti a nagyérdemű gazdaközönséget, miszerint a szákkölcsönző intézet kezelését Sallay Péternek adta át, akinek városházutczai (posta utca is) lakásán kitűnő és igen olcsó, zsákok kaphatók.

— **28 krajczárba kerül** 1 pár női vagy férfi harisnyafejelés Benyáts Emil női kézimunka és rövidáru üzlete Debreczen, Főtér.

— **Egy jó karban levő bicikli** eladó. Bővebbet a nyomdában.

— **Antalfy József** könyv és papír kereskedésében Debreczen, Piacz u. 44. mindennemű könyv, zenemű, iskolakönyv gyorsan és pontosan megkapható. Megyei telefon 612.

— **Szülők figyelmébe.** Tisztelettel értesítem a t. szülőket, hogy szeptembertől fogva polgári és felsőbb leányiskolai magántanulóknak tanítását elvállalom: Kelemen János áll. polg. tanár.

IRODALOM.

Szemere Miklós röpirata. Magyar Versenyügy és a Főváros czimen Szemere Miklós olyanokat mond, ami a vidéki városok régen kívánatos megerősítését nagy mértékkel szolgálja. A széles körökben nagyhatású röpiratból idézzük ezt a részt: „Ne gondoljunk mindig csak a csekély számú telivér-lótenyésztők szent érdekeire egyedül, hogy ezután, nem többé 100 perzentet fognának nyerni, hanem talán csak ötvenet. Ne szenvedjen a szűkkeblű kalmárszellem miatt a haladás, a jó sport és az ország, mint a líferánsok miatt háboruban a hadsereg. A nemzeti, az asszonyosság díja és pár államdíj zárva maradhatna kiváltképen a belföldi lovak részére. „A verseny-sportot egészen és alaposan decentralizálnám, legyen bőven a vidéknek is. Oda adnám nekik az államdíjakat is és a vidéki versenyek lennének tisztán a belföldi lovak és a belföldi lovasok számára.“ Kiszámíthatlan az a jövedelem, melyhez az ipar, kereskedés és minden üzlet jutna abban a városban, ahol a lóversenyek érdekesebbek és értékesebbek lennének. Semmi mesterséges kormányactió nem emelné annyira társadalmilag és közgazdaságilag a vidéki városok életének vérkeringését, mint a jól decentralizált versenyügy. Szemere Miklósnak hazafias tanácsát a Magyar Lovaregyletnek mindenesetre el kell fogadni és ezt az egész polgárságnak követelni kell.

Közgazdaság.

Kisbirtokos gazdák gyűlése. A magyarországi kisbirtokosok szövetsége, melynek élén Oláh Mihály elnök békési kisbirtokos áll, pénteken tartotta idei második választmányi ülését, a mely tekintettel a Szent-Istvánnapi ünnepekre is, nagyon sok kisgazdát vonzott a fővárosba. A választmány, amely Szabó István (nagyacsádi) orsz. képviselő, Herczegh Sándor kisbirtokos, Szijj Bálint Csontos Imre alelnök, Baross Kálmán, Vetró Lajos Endre, Hungár László igazgató tagokból és még 40 tagból áll, hosszasan foglalkozott az ülés legfőbb tárgyát képező s a magyarországi kisbirtokosok körében az ősz folyamán megindítandó szervezkedés ügyéről, elhatározván, hogy elérkezettnek látják az időt, hogy a magyar kisbirtokosság saját érdekeiért egész erejével és tudásával sikra szálljon. E végből az ország minden részében szervezkednek, önkormányzati testületekbe tömörülnek, egyrészt gazdasági érdekeik megvédése, másrészt parlamenti képviseletük minél szélesebb alakra való fektetése szempontjából.

A Debreczeni Kereskedő Társulat által 1857-ben alapított kereskedelmi tanintézettel kapcsolatos

Női Felső Kereskedelmi Iskola

első évfolyama 1909 szeptember 1-én megnyílik.

Ennek az iskolának célja: a nőknek a kereskedelmi tudományokban való alapos kiképzése. A tanintézet ezen tagozata három évfolyamu s szervezete azonos a fiú-felső kereskedelmi iskolák szervezetével. A harmadik évfolyam befejeztével a növendékek érettségi vizsgálatot tesznek s ezzel képesítést nyernek arra, hogy pénzintézeti, iparvállalati és kereskedői irodákban, könyvelőnői, levelezőnői és hasonló magasabb állásokat tölthessenek be. Évi tandíj 200 korona. A növendékek megbízható családoknál való elhelyezése tekintetében az igazgatóság szívesen nyújt segédkezet s megkeresésre részletes tájékoztatást nyújt.

Fábián Lajos Mór
igazgató.

URSUS

a legtekélyesebb rendszerű

BORSAJTÓ

a 3-ik erőátvitellel felülmulja minden más szerkezetű sajtó nyomóképességét ACÉL-csavar és keretszerkezettel, a must vasrészekkel nem érintkezik, mi által a bor megfeketedését kizárja, a törköly egydarabban kivehető.

Képes árlap pinczefelszerelési cikkekéről és borsajtókról ingyen és bérmentve.

Tóth Gyula Debreczen

városház épület.

LENGYEL SAMU

kalap, fehérnemű és divatáru üzlete

Debreczen, Piacz-u. 43. sz. Dréher mellett.

Legnagyobb választék

valódi Borsalinó kalapokban,

férfi és fiú kalapok 3 koronától 12 koronáig.

Házilag készült

férfi fehér és színes ingek 3 kor. 50 fillértől feljebb

Elegáns nyakkendők 1 koronától 5 koronáig.

Különlegességek női és gyermek sapkáiban.

Kizárólag első minőségű gallérok minden elképzelhető formában.

Uj kenyérsütőde.

Almási József pékmester a saját lakásán, Kossuth-utca 229. sz. alatt alföldi kenyérsütődét nyitott, melyre felhívja a tisztelt közönség b. figyelmét. Nála friss kenyér egész és kilószerűre jutányos árban kapható. Kisütés végett elfogad kenyeret, kalácsot s mindenféle süteményt.

A sütés naponként kétszer: reggel 7 órákor és délben 12 órákor történik.

Legbiztosabb szépítőszert a bécsi és párizsi kiállításokon aranyéremmel és díszoklevéllel ki-tüntetett

Fáy-féle Arc-Crém

hatása csodás!

Szépít fiatalít! Legkitünőbb szer szeplő, máj-foltok, pattanások és az arczbőr tisztátalan-ságai ellen. Egy tégely 1 kor. hozzá való

„Fáy” szappan 1 korona.

Illatszerek minden illatban

1—2—3 koronás üvegje.

Ugyancsak legnagyobb raktára minden bel-és külföldi gyógyszer különleges-égeknek pipere cikkeknek és hasonszerűi gyógyszer-eknek. Kapható a készítő

Grósz Nagy Ferencz
gyógyszerésznél

DEBRECZEN, Kossuth-utca 8. szám.
Szinház mellett.

„Aranyegyszarvu” gyógyszertár.

Telefon 496.

Telefon 496.

Menyasszonyi kelengye

bevásárlása alkalmából ajánljuk dúsan felszerelt raktárunkat, a legjutányosab szabott árakban

Szines brocat-selymek a legolcsóbb-tól a legfinomabb minőségig.

100—110 cm. széles fekete, virágos és sima selymek a legfinomabb minőségig.

Fekete és szines selyemkendők a legdivatosabb mintákban.

Fekete és szines plüseh, bársony és berlini kendők.

Szines kasmír- és selyem-paplanok himzett ágyneműek.

Kész fehérneműek, vásznak és kanavászok nagy választékban.

Fekete és szines divatszövetek, jó mosó velezek és flanelek.

Venyasszonyi fátyolok és koszorúk.

Hajtásos és himzett elejű férfi ingek.

Szörme boák és gallérok.

Ágyterítők és függönyök nagy vá-lasztékban.

Szabó Lajos fiai

vászon, divat és szőnyeg-áruház
Debreczen, Rózsa-tér, Tisza-palota
Üzletünk 1840-ben alapított.

405
1909 vhsz.

Árverési hirdetmény.

A szoboszlói kir. járásbírósnak V. 16.6. számú végzése folytán közhírré tétetik, miszerint a Magyar általános hitel-bank részére Nyilas István kabai lakostól 810 kor. tőke, ennek 1908. évi július hó 23. napjától számítandó 6% kamatai és az eddig összesen 96 kor. perköltség erejéig 1909. évi január hó 26-án bíróilag le-foglalt és 2750 koronára becsült 2 drb ökör, sertés és cséplőgép garnitúra ingó-

ságok 1909. évi augusztus hó 31-én d. u. 3 órákor kezdetét veendő és végrehaj-tást szenvedett lakásán megtartandó nyil-vános birói árverésen a legelőbbet igérő-nek azonnali készpénzfizetés mellett, szük-sék esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Megjegyeztetik, hogy az árverés mindazon foglaltatók részére, kik már jogerős végrehajtási zálogjogot nyertek, elrendeltetik.

Hajduszoboszló, 1909. aug. hó 4-én.

Kubinyi Jenő
birói kiküldött.

Ingyen!!

Legujabb vivmányu villanyerőre berendezett gyors kávépörkölő gépemen minden vevőmnek pár perc alatt meg lesz pörkölve a kávéja.

Nagy választék a legneme-sebb fajkávékban.

Rafia. kékgálicz, kötöző fonal,

a legolcsóbb napi áron ajánl:

Kovács Mihály utóda

Király István

DEBRECZENBEN, Dégenfeld-tér. Tisza-ház.

Kovács Gyula

vaskereskedésében

Debreczenben Bika sz álloda mellett.

Nagy választékban vannak:

Takarék konyhák,
főzőedények. Épület vasalá sok. Gazdasági eszközök, vastengelyek, tetőlemezek.

Tüskés kerítés huzalok.

Horgonyozott drótfonatok, udvarok és kertek beke-herítéséhez.

Vaskályhák.

1909. évi hitelesítésű:

vas és rézsúlyok, egyensúlyok és tizedes mérlegek.

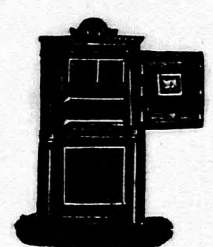
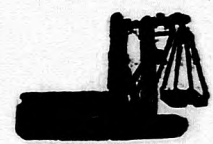
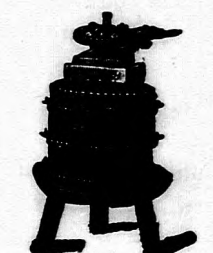
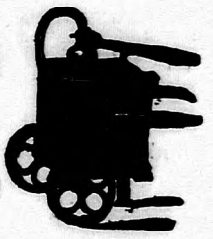
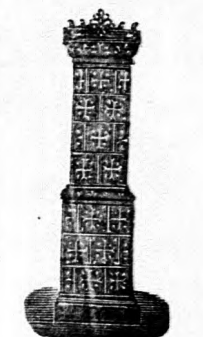
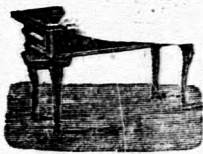
Amerikai mosógépek

legegyszerűbb és legtökéletesebb szerkezet, javi-tások kizárva: ára 18 forint.

Tűzálló, betörésmentes vasszekrények.

Szám	0.	0 ¹ / ₂	1.	2.	3.	4.
Súly	180—250	300—400	500—600	kg.		
Ára	60.—72.—90.—102—125—150	frt.				

Eperjesi eszerépkályhák.

Nyári idényre

olcsó árban ajánl
Angal Zefirt, francia Batiztot, fehér és
színes **ruhavásznat**,
mosó és gyapju Delajnt, borduros
mesó árut hkzai gyártmányu karto-
nokokat, férfi és női

fehérneműeket,

keztyüket és harisnyákat. Siffon vá-
szon és asztalneműeket nyári taka-
rót és paplanokat.

Napernyők minden árban

Szépe Lajos

nőidivat üzlete

DEBRECEN. Kossuth-utca 3. szám.

Felhívás

— a t. gazdálkodó és géptulajdono-
sokhoz! —

Ajánlom vízmentes asztag-
takaró és cséplőgépekre való
ponyváimat, szegedi kender-zsá-
kokat, gyapju zsákokat, pokró-
czokat, zsák kötöző és dohány-
zsinegeket olcsó árban.

Favéges kézi kévekötőket a leg-
olcsóbb árban számítom.

Kivánatra mintákat küldök

Wiener Adolf

gyári raktára, ponyva és zsák
kölcsön intézete.

Debreczen, Kossuth-utca
27-ik szám.

Telefon 701.

Mindennemű felsőruhák festését
tisztítását gallérok, kézelők mosás
vasalását a legszebben eszközli

DEBRECENBEN.

Arany János-utca 10.

Ronczi József

gőzerőre egész ujonnan
berendezett kelmepestő és ve-
gyészeti ruhatisztító intézete.

Fiókküzetek:

Bathány-u. 2. — Vár-utca 3.
a Zenede kisépülete udvarában.

Telefon 701.

Iskolás

fiuk és leányok részére

kész fehérneműek,
zsebkendők, harisnyák,
paplanok matrácok,
ágyterítők. pokrócok,
flanell takarók és

ágyterítők

legnagyobb választékban és legjutányo-
sabb árakon kaphatók.

Krados László

Vászon, fehérnemű és menyasszonyi kelengye
üzletében.

Debreczen, Kossuth-utca 9. sz.
Alapított 1831. évben.

Visszamaradt

tavaszi férfi öltönyöket

leszállított árban áruljuk.

Grünfeld Adolf és Tsa

DEBRECZENBEN,

Kistemplom mellett (sarok-bolt).

Kerekes Kálmán fűszerkereskedése

Hajduszoboszló, Vasut-utca, saját ház.

Raktáron tartja az összes fűszerneműk czikkeit, továbbá kis üstön főlt palinkát, liquöröket,

jégbe hűtött görög dinnyét és csemegeszőllőt.

Bérekocsi vállalatában naponta 12 kocsi áll a közönség rendelkezésére

Az üzlet me letti épületben egy kovácsműhelynek való helyiség kiadó.

Naponta friss virsli és Riesz féle debreczeni cukrászsütemény.

DONOGÁN és SOMOSSY

Debreczen, Kistemplom-bazár.

Mosó vászon, kreton,
batiszt, zephir.

Fürdői cikkek,
Női divataruk,
Vászon – menyasszonyi kelengye
nagy raktára.

Lám Sándor

DEBRECZEN

Piacz és Hatvan-utca sarok.

Ajánlja

nagy választékban elsőrendű
gyártmányu szabadalmazott

jégszekrényeit

Delphin vizsűrőit,

kisebb s nagyobb háztartáshoz
megfelelő, egy- és két rekeszű
külön felül nyíló és minden kivi-
telben,

igen előnyös árakban

a tisztelt vevőközönség rendel-
kezésére.

Minden vevő

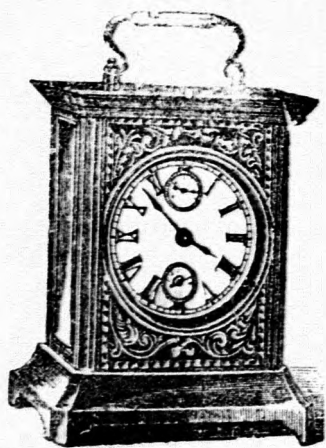
Debreczen és

☞ környékén ☜

Halász Nándor

órás és ékszerész

Debreczen, Piacz-utca 42.

Menyasszonyi és vőlegényi éksze-
rek, órák, ezüstneműek, stb.

rendkívüli olcsó árusításáról beszél.

Halász ékszerész cég olcsó bevásárlás és csekély üzleti költ-
ségei folytán bámulatos olcsó árban bocsátja ékszerárui-
t. vevőinek rendelkezésére.

Czimervésések, monogrammok és pecsétnyomók saját műhelyemben esz-
közölhetők.